

opdrachtgever Cicero Zorggroep
project Bestemmingsplan Op den Toren
Achtergrondrapport natuurwaarden
nummer 11001100-A
datum 24-10-2011

kantoor Roermond •
Kapellerlaan 179
Postbus 120
6040 AC Roermond
Telefoon 0475 330 271
Fax 0475 330 010
E-mail roermond@taken.nl

kantoor Bilthoven ○
Soestdijkseweg Zuid 260
3721 AK Bilthoven
E-mail bilthoven@taken.nl

kantoor Zwolle ○
Burg. Roelenweg 31
8031 ES Zwolle
E-mail zwolle@taken.nl

eerdere datum 21.10.2011
trefwoorden nuth, flora- en faunawet

© TAKEN Adviseurs en Ingenieurs 24 oktober 2011

Niets uit dit rapport of bijbehorende tekeningen mag worden verveelvoudigd en of openbaar gemaakt op welke wijze dan ook zonder schriftelijke vermelding van opdrachtgever en Taken B.V., noch mag het zonder bronvermelding worden gebruikt voor enig ander doel dan waarvoor het is vervaardigd.

Inhoudsopgave

	<i>Blz.</i>
1. Inleiding	5
1.1. Aanleiding, opdracht en doelstelling	5
1.2. Beknopte beschrijving van het plangebied	6
1.3. Methodiek en indeling rapport	8
2. Resultaten archiefonderzoek	11
3. Resultaten veldonderzoek	13
4. Conclusies en aanbevelingen	21
5. Referenties	25

Figuren

1. Ligging van het plangebied	6
2. De bestaande situatie op het terrein van zorgcentrum Op den Toren	7
3. De ruimtelijke positionering van de vervangende nieuwbouw en de Inrichting van de buitenruimte van zorgcentrum Op den Toren	7
4. De hoogbouw van zorgcentrum Op den Toren en beplating aan de bovenkant van de gevel	13
5. Potentiële invliegopeningen voor vleermuizen in de laagbouw aan de westkant van zorgcentrum Op den Toren	14
6. Enkele voorbeelden van gaten in bomen die geschikt zijn als locatie voor vleermuisverblijven.	18
7. Locaties van de te kappen bomen	19

Tabellen

1. Te kappen bomen op het perceel van Op den Toren	6
--	---

I. Inleiding

I.1. Aanleiding, opdracht en doelstelling

Taken Adviseurs en Ingenieurs BV ontving van Cicero Zorggroep de opdracht tot het uitvoeren van een natuurwaardenonderzoek en het in kaart brengen van te kappen bomen op het terrein van zorgcentrum Op den Toren te Nuth.

De transformatie van het zorgcentrum leidt tot een andere situering van het gebouw op het perceel en een andere inrichting van de buitenruimte. De nieuwbouw vervangt de bestaande bouw op het perceel, en zal gesitueerd worden op plekken waar nu enkele bomen staan.

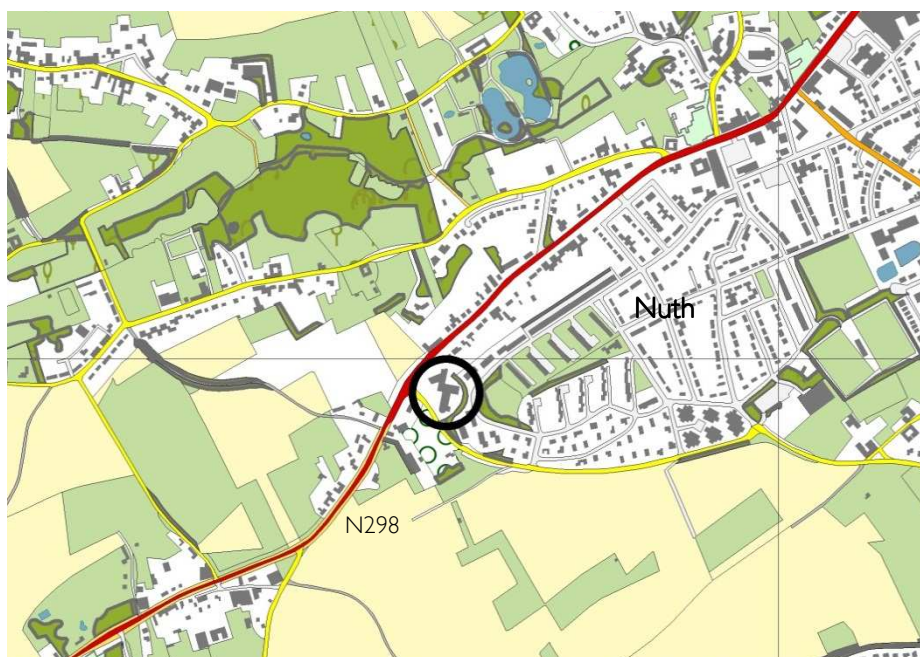
Aangezien de oorspronkelijke plannen gewijzigd zijn, dient er een actualisatie van een eerder verricht natuurwaardenonderzoek uit 2009 (Arcadis, 2010) voor de vervangende nieuwbouw van het zorgcentrum Op den Toren in Nuth plaats te vinden. Voorliggend onderzoek maakt enerzijds onderdeel uit van de ruimtelijke onderbouwing en anderzijds van de aanvraag omgevingsvergunning (met betrekking tot het kappen van bomen).

Indien er in een plangebied ruimtelijke ontwikkelingen plaatsvinden en er wettelijk beschermde soorten voorkomen die negatieve effecten van de activiteiten zullen ondervinden die niet te mitigeren zijn, dient er een ontheffing van de Flora- en faunawet (Ffw) te worden aangevraagd bij de Dienst Regelingen van het Ministerie van Economische zaken, Landbouw en Innovatie (DR). Het doel van voorliggend natuurwaardeonderzoek is het in kaart brengen van eventuele verblijfplaatsen van bij de Ffw beschermde soorten in bomen of opstallen en het inschatten van de geschiktheid van het plangebied voor beschermde flora en fauna. Uit dit onderzoek zal geconcludeerd worden welke vervolgstappen eventueel nodig zijn in het kader van de Ffw en de Natuurbeschermingswet. Verder zullen locaties van bomen die op de plek van de toekomstige nieuwbouw gesitueerd zijn zo exact mogelijk op kaart worden gezet en zal de boomsoort bepaald worden in verband met de aanvraag omgevingsvergunning.

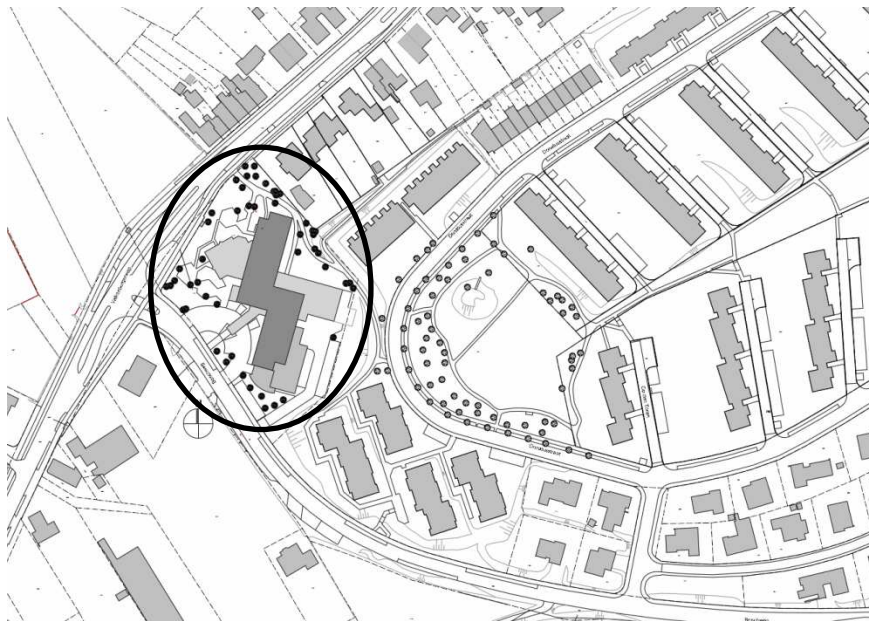
1.2. Beknopte beschrijving van het plangebied

Het plangebied betreft het gebied waarbinnen een herinrichting zal plaatsvinden (zie figuur 1), te weten het perceel van zorgcentrum Op den Toren aan de Valkenburgerweg 67 te Nuth. Dit gebied ligt in het westen van de kern Nuth, tussen de N298 (Valkenburgerweg), de Boschweg en de Donatusstraat. Het plangebied heeft een stedelijke ligging. De huidige situatie en de situatie na herinrichting zijn weergegeven in respectievelijk figuur 2 en 3.

De bestaande bouw op het perceel bestaat uit hoogbouw en laagbouw uit de jaren '70, met platte daken. De hoogbouw, en een deel van de laagbouw, is opgetrokken uit gasbetonblokken, de laagbouw aan de westzijde uit bakstenen. Op het erf staat een houten volière. De erfbeplanting bestaat uit bomen en struweel.

Figuur 1. Ligging van het plangebied (binnen de zwarte cirkel).

Figuur 2. De bestaande situatie op het terrein van zorgcentrum Op den Toren (binnen cirkel). Hoogbouw is donkergrijs, laagbouw lichtgrijs.

Figuur 3. De ruimtelijke positionering van de vervangende nieuwbouw en de inrichting van de buitenruimte van zorgcentrum Op den Toren.

Relatie met beschermde natuurgebieden

Het Natura2000-gebied Geleenbeekdal loopt van Heerlen tot Geleen en ten noorden van de kern Nuth. De kortste afstand van de Speciale Beschermingszone van dit beekdal tot het plangebied is zo'n 300 meter. Het Geleenbeekdal is aangemeld voor instandhoudingsdoelen voor 3 habitatrictlijnsoorten, te weten Nauwe korfslak, Zeggekorfslak en Vliegend hert (Dienst Landelijk Gebied, 2011). Het plangebied is niet van belang voor de in het Natura2000-gebied voorkomende doelsoorten. Ook zullen de plannen geen effect hebben op de doel-habitattypen in het Natura2000-gebied. Omdat het plangebied derhalve geen ecologische relatie heeft met het Geleenbeekdal, noch met andere, verder weg gelegen Natura 2000-gebieden, wordt hier in het kader van de onderhavige quick scan verder geen aandacht aan besteed.

1.3. Methodiek en indeling rapport

Er is archief- en veldonderzoek uitgevoerd. Het archiefonderzoek betreft het analyseren van in het verleden verzamelde gegevens over flora en fauna in het plangebied en de omgeving daarvan. Daartoe zijn gegevens van de website www.waarneming.nl (Waarneming.nl, 2011), van de provincie Limburg (Provincie Limburg, 2011) en van een rapportage over een in 2009 in het plangebied uitgevoerd veldonderzoek (Arcadis, 2010) gebruikt.

De website waarneming.nl levert waarnemingen van particulieren. De gegevens zijn echter niet op een systematische manier verzameld, wat wil zeggen dat de afwezigheid in deze database van een bepaalde soort in het plangebied geen uitsluitel biedt over het niet voorkomen van de soort op deze locatie. De aanwezigheid van een soort in het databestand in de directe omgeving van het plangebied kan, in combinatie met een in het veld geconstateerde geschiktheid van het plangebied als habitat voor de betreffende soort, echter wel een indicatie zijn voor het mogelijk voorkomen van de soort in het plangebied.

De gegevens in het databestand van waarneming.nl binnen de gemeente Nuth zijn gecontroleerd op de aanwezigheid van beschermde soorten tussen 01-01-2000 en 13-10-2011.

De provincie Limburg beschikt over data van territoria van beschermde broedvogels en de locatie van beschermde planten. De gegevens voor de kilometerhokken waarbinnen het plangebied ligt (x:189/y:324 en x:189/y:325: Amersfoort coördinaten, linksonder) zijn op de website van de provincie geraadpleegd. Wel moet worden opgemerkt dat het plangebied zelf niet is onderzocht door de provincie Limburg, omdat dit in stedelijk gebied ligt. De directe omgeving in het buitengebied is wel onderzocht.

Arcadis (2010) heeft het plangebied in september 2009 voor een habitatgeschiktheidsbeoordeling bezocht.

Het veldonderzoek heeft plaatsgevonden op 17 oktober 2011 en bestond uit een quickscan. Alle beschermde en bijzondere natuurwaarden die ten tijde van het onderzoek zijn waargenomen, zijn genoteerd. Tevens is er gelet op mogelijke verblijfplaatsen van beschermde soorten in bomen of opstallen. Locaties van (waardevolle) bomen binnen het plangebied die niet kunnen blijven staan als de plannen ten uitvoer worden gebracht zijn zo exact mogelijk op kaart gezet en de boomsoort en diameter van deze bomen is bepaald. Bovendien heeft de architect een tekening aangeleverd met daarop de ingemeten bomen.

In hoofdstukken 2 en 3 worden de resultaten van het archiefonderzoek respectievelijk de resultaten van het recente veldbezoek gepresenteerd. In hoofdstuk 4 worden daaruit conclusies getrokken en concrete aanbevelingen voor eventuele vervolgstappen gedaan.

2. Resultaten archiefonderzoek

Zoogdieren

Uit het databestand van waarneming.nl blijkt dat de das (tabel 3 Ffw) in de regio is waargenomen en ook verblijfplaatsen heeft. De soort is echter niet binnen het plangebied zelf geobserveerd; de dichtstbijzijnde waarneming is die van een dassenburcht op zo'n 900 meter van het plangebied.

De beschermde soort steenmarter (tabel 2 Ffw) is waargenomen op zo'n 1200 meter van het plangebied (waarneming.nl).

Verder is de tabel 2-soort eekhoorn gemeld binnen de grenzen van de kern Nuth, maar niet binnen het plangebied.

Er zijn 47 waarnemingen van de gewone dwergvleermuis (tabel 3 Ffw, bijlage IV Habitatrichtlijn) gemeld op waarneming.nl sinds 01-01-2000, binnen de grenzen van gemeente Nuth. Tevens is de gewone grootoorvleermuis (tabel 3-soort) waargenomen op een afstand van zo'n 2 km van het plangebied. Ecologisch onderzoek in het kader van de aanleg van de buitenring en de aansluiting Nuth heeft uitgewezen dat er rond Nuth boombewonende vleermuissoorten als rosse vleermuis voorkomen.

Er zijn geen waarnemingen van beschermde zoogdieren binnen de grenzen van het plangebied gevonden in het bestand van Waarneming.nl. In het onderzoek van Arcadis (2010) wordt geconcludeerd dat de bestaande bouw slechts zeer marginaal geschikt is voor verblijfplaatsen van vleermuizen. Wel wordt er aangegeven dat de planlocatie geschikt zou kunnen zijn als foerageergebied voor steenmarters en dat de groenstructuur binnen het plangebied geschikt foerageergebied voor vleermuizen vormt (Arcadis, 2010).

Broedvogels

De bestanden van de provincie Limburg en van waarneming.nl (voor de kern Nuth) tonen geen broedparen van beschermde broedvogels binnen de grenzen van het plangebied, noch binnen een straal van 200 m. In het rapport van Arcadis (2010) wordt geconcludeerd dat de groenstructuur binnen het plangebied dienst zou kunnen doen als broedbiotoop voor algemeen voorkomende vogels van stad en park. Er werden echter geen nesten van vogelsoorten met jaarrond beschermde nesten aangetroffen. Arcadis (2010) concludeert dat het voorkomen van gierzwaluwen in het pand uit te sluiten is vanwege het gebrek aan geschikte invliegopeningen.

Overige soorten

Er zijn geen waarnemingen van overige beschermde soorten binnen het plangebied gevonden op waarneming.nl, in de database van de provincie Limburg, of tijdens het veldbezoek van Arcadis in 2009 (Arcadis, 2010).

3. Resultaten veldonderzoek

3.1. Beschermden soorten

Tijdens het veldbezoek van 17 oktober 2011 zijn geen beschermde soorten waargenomen.

Zoogdieren

De hoogbouw is opgetrokken uit gasbetonblokken en lijkt grotendeels ongeschikt als verblijfplaats voor vleermuizen. Echter, aan de bovenkant van de gevel is beplating tegen de gevel aangebracht (zie figuur 4). Hierachter zouden zich (zomer)verblijfplaatsen van vleermuizen kunnen bevinden. Vleermuisverblijfplaatsen zijn bekend van dit soort plekken, ook bovenaan flats van meer dan 6 verdiepingen hoog (mondelinge mededeling Herman Limpens, VZZ).

De laagbouw aan de westkant van het gebouw is, in tegenstelling tot de rest van de bebouwing, opgetrokken uit bakstenen. Op enkele locaties is het voegsel tussen de bakstenen verdwenen. Ook bevinden er zich openingen in de muur rond de plek waar de regenpijpen de muur uit komen. Ten slotte is er een boeiboord aangebracht aan de bovenkant van de gevel, waardoor er een kier tussen het boeiboord en de gevel ontstaat. Dit soort gaten kunnen dienst doen als invliegopeningen voor verblijfplaatsen van vleermuizen (zie figuur 5). De centrale verwarmingsruimte bovenop de hoogbouw is tevens opgetrokken uit bakstenen. Mogelijk zouden zich hierin ook verblijfplaatsen voor vleermuizen kunnen bevinden.

Winterverblijven zijn niet te verwachten achter de beplating van de hoogbouw, omdat de temperatuur daar niet constant genoeg zal zijn. In de laagbouw is wel een geschikt milieu voor winterverblijven.

De groenstructuren op het perceel zijn geschikt als verblijfplaats en foerageergebied voor tabel-1 soorten als de egel. Enkele te kappen bomen bevatten spleten of gaten die als verblijfplaats voor vleermuizen die in bomen verblijven (Rosse vleermuis, Ruige dwergvleermuis) kunnen dienen (zie tabel 1 en figuur 6). Verder zouden de groenstructuren dienst kunnen doen als foerageergebied voor vleermuizen (zie ook Arcadis, 2010).

Figuur 4. Boven: de hoogbouw van zorgcentrum Op den Toren. Onder: Beplating aan de bovenkant van de gevel; geschikt als locatie waaronder zich verblijfplaatsen van Gewone dwergvleermuis kunnen bevinden.

Figuur 5. Potentiële invliegopeningen voor vleermuizen in de laagbouw aan de westkant van zorgcentrum Op den Toren.

Vogels

Tijdens het veldbezoek zijn de vogelsoorten ekster, houtduif, vink, kraai en kauw geobserveerd. Ook zijn er enkele nesten van kleinere vogelsoorten aangetroffen in bomen (zie § 3.2. Bomenonderzoek).

Jaarrond beschermde verblijfplaatsen van gierzwaluw of huismus zijn niet te verwachten in de bebouwing in verband met de platte daken zonder dakpannen. Er zijn geen nesten van vogelsoorten met jaarrond beschermde verblijfplaatsen aangetroffen in de te kappen bomen op het terrein.

De groenstructuren op het perceel zijn geschikt als verblijfplaats en foerageergebied voor bos- en stadsvogels als houtduif, merel, turkse tortel, koolmees en dergelijke.

Alle broedende inheemse vogels zijn wettelijk beschermd (zie § 3.2.

Bomenonderzoek).

Planten

De groenstructuren op het terrein van Op den Toren bestaan voornamelijk uit soorten van parken en gemeentelijk groen, zoals hortensia, bomen als grote trompetboom en Prunus-soorten en ruigten met onder anderen klimop. Er zijn geen beschermde soorten planten aangetroffen of te verwachten.

Amfibieën en reptielen

De vijver aan de westkant van het gebouw is geschikt leefgebied voor algemene amfibieën als de gewone pad en de bruine kikker. Deze algemene amfibieën zijn tabel 1-soorten, wat wil zeggen dat voor deze soorten bij ruimtelijke ontwikkelingen een vrijstelling van de verbodsbepalingen van de Ffw geldt. Verder zijn er geen beschermde amfibieën of reptielen te verwachten op het terrein.

Overige soorten

Er is binnen het plangebied geen habitat aangetroffen waarvan verwacht wordt dat overige beschermde soorten er hun verblijfplaats zouden kunnen hebben.

3.2. Bomenonderzoek

Voor loofbomen met een diameter groter dan 30 cm en naaldbomen met een diameter groter dan 50 cm is men in de gemeente Nuth verplicht om een omgevingsvergunning voor de activiteit kappen aan te vragen. De gemeente wenst bij de aanvraag een verklaring over de boomsoort en het aantal te kappen bomen, de situering van de bomen en de reden van het kapverzoek. De locatie van elke boom op het perceel van zorgcentrum Op den Toren die gekapt dient te worden om de realisatie van de nieuwbouw mogelijk te maken is weergegeven in figuur 7. Voor elk van deze bomen is bepaald om welke boomsoort het gaat, wat de diameter van de boom is (op borsthoogte) en of de boom mogelijk bijzondere natuurwaarden bezit, met name verblijfplaatsen voor beschermde soorten zoals vleermuizen of jaarrond beschermde nesten van vogels (zie tabel 1). Uit deze gegevens wordt geconcludeerd voor welke van de betreffende bomen een omgevingsvergunning voor de activiteit kappen dient te worden aangevraagd, en of er nader onderzoek in het kader van de Ffw zal dienen plaats te vinden alvorens de bomen gekapt kunnen worden. Geen van de onderzochte bomen was rot van binnen of bevatte andere holtes die dienst zouden kunnen doen als verblijfplaats voor kraamkolonies van vleermuizen. Wel zijn er enkele kleinere holtes aangetroffen die dienst kunnen doen als paarverblijven van vleermuizen of als verblijfplaats voor individuele dieren (zie tabel 1 en figuur 6).

tabel 1

Te kappen bomen op het perceel van Op den Toren. Per boom is ten behoeve van de aanvraag van de omgevingsvergunning voor kappen aangegeven om welke soort het gaat, wat de diameter van de boom is en of de kap van de boom derhalve vergunningplichtig is. Verder is genoteerd of de boom bijzondere natuurwaarde heeft, zoals openingen die zouden kunnen dienstdoen als vleermuisverblijfplaatsen. De grijs gearceerde rijen betreffen vergunningplichtige bomen.

Boom nummer	Soort	Diameter (cm)	Natuurwaarde/opmerking	Vergunningplichtig
1	Gewone Esdoorn <i>Acer pseudoplatanus</i>	44	*	Ja
2	Beuk <i>Fagus sylvatica</i>	50	*	Ja
3	Grote trompetboom <i>Catalpa bignonioides</i>	18	Enkele kleine, niet jaarrond beschermde nesten.	Nee
4	Grote trompetboom <i>Catalpa bignonioides</i>	21	*	Nee
5	Grote trompetboom <i>Catalpa bignonioides</i>	25	*	Nee
6	Grote trompetboom <i>Catalpa bignonioides</i>	16	*	Nee
7	Smalbladige es <i>Fraxinus angustifolia</i>	44	Oppervlakkige spleten	Ja
8	Boomhazelaar <i>Corylus colurna</i>	37	Ondiepe holte	Ja
9	Gewone esdoorn <i>Acer pseudoplatanus</i>	34	Klein, niet jaar rond beschermd nest. Gaten	Ja
10	Appel <i>Malus spec.</i>	28	Klein, niet jaar rond beschermd nest.	Nee
11	Schijnbeuk <i>Nothofagus antarctica</i>	25	Gat	Nee
12	<i>Prunus spec.</i>	20	*	Nee
13	Ruwe berk <i>Betula pendula</i>	30	Een spleet vlak boven de grond, te laag om dienst te doen als verblijfplaats voor bijv. vleermuizen.	Ja
14	<i>Prunus spec.</i>	26	*	Nee
15	Robinia <i>Robinia pseudoacacia</i>	15	Geknot	Nee
16	Robinia <i>Robinia pseudoacacia</i>	12	Gaten in de knot	Nee

17	Noorse esdoorn <i>Acer platanoides</i>	25	*	Nee
18	Perzisch ijzerhout <i>Parrotia persica</i>	25	*	Nee
19	Beuk <i>Fagus sylvatica</i>	28	**	Nee

* Geen bijzonderheden zoals nesten of potentieel voor bijvoorbeeld vleermuizen geschikte spleten of gaten aangetroffen.

** Boom staat niet aangegeven op de aan Taken Adviseurs en Ingenieurs BV geleverde kaart (figuur 2). Het gaat om een beuk die zeer dicht bij de grond al vertakt en de groeivorm van een struik heeft.

Figuur 6. Enkele voorbeelden van gaten in bomen die geschikt zijn als locatie voor vleermuisverblijven. Met de klok mee, beginnend linksboven: boom 7, boom 11 en boom 9.

Op basis van de bovenstaande gegevens wordt geconcludeerd dat er nader onderzoek moet plaatsvinden naar het eventuele gebruik van bomen met nummers 7,8,9,11 en 16 als vleermuisverblijfplaats.

Er zijn geen nesten van vogelsoorten met jaarrond beschermde nesten aangetroffen in de te kappen bomen op het terrein.

figuur 7. De locatie van de te kappen bomen (rode cirkels), en de te kappen bomen waarvoor een omgevingsvergunning voor de activiteit kappen dient te worden aangevraagd (rode cirkels met groene rand), aangegeven op een kaart van de huidige situatie. Boomnummering komt overeen met nummers zoals weergegeven in tabel 1. Bomen die weergegeven zijn met zwarte cirkels blijven staan.

In verband met een eventuele herplantplicht die de gemeente Nuth kan opleggen is het aan te raden om met de aanvraag van de omgevingsvergunning voor kappen tevens een overzicht van de boomsoort en het aantal bomen, die zullen worden aangeplant na de realisatie van de nieuwbouw, mee te sturen. Deze gegevens zijn niet bekend bij Taken Adviseurs en Ingenieurs BV.

4. Conclusies en aanbevelingen

NOODZAKELIJK GEACHTE VERVOLGSTAPPEN

Vleermuizen, bebouwing

De bebouwing is deels geschikt geacht voor verblijfplaatsen voor gebouwbewonende vleermuizen als gewone dwergvleermuis. Qua vervolgstappen worden hierna een tweetal sporen voorgesteld, waarbij spoor 1 de voorkeur heeft.

1. Om het voorkomen van vleermuizen volledig uit te sluiten is een onderzoek conform het door het ministerie geaccordeerde vleermuisprotocol van Gegevensautoriteit Natuur, Zoogdiervereniging en Netwerk Groene Bureaus (versie 30-03-2011) nodig. Voor de gewone dwergvleermuis schrijft dit protocol voor dat er voor wat betreft kraamverblijven 2 veldbezoeken dienen plaats te vinden tussen 15 mei en 15 juli. Voor zomerverblijfplaatsen gaat het om 2 bezoeken tussen 1 maart en 15 oktober; en voor paarverblijven dient onderzoek plaats te vinden tussen 15 augustus en 1 oktober. Voor alle soorten verblijven dient een periode van 20 dagen tussen de 2 veldbezoeken te worden aangehouden. Winterverblijven zijn in de praktijk bijna onmogelijk vast te stellen, dus zal er vanuit worden gegaan dat er winterverblijven aanwezig zijn op daartoe geschikte plaatsen indien andere verblijfplaatsen gevonden worden. Het onderzoek conform het protocol neemt derhalve een jaar tijd in beslag. Daarna kan het gebouw zonder verdere maatregelen worden gesloopt. Mocht tijdens het onderzoek duidelijk worden dat er verblijfplaatsen van vleermuizen zijn, in welk aantal en voor welke soorten, dan moet een ontheffing ex art. 75 Ffw worden aangevraagd bij DR en zullen mitigerende en compenserende maatregelen nodig zijn, zoals het vleermuisvriendelijk slopen onder begeleiding van een ecologisch deskundige (mitigatie) en het aanbrengen van vleermuisvoorzieningen in de nieuwbouw (compensatie). Er kan pas een ontheffing worden aangevraagd wanneer duidelijk is om welke soorten het gaat en welke gevolgen de ingreep heeft voor de populatie van de soort.
2. Bij het tweede spoor wordt vanwege tijdsdruk geen volledig onderzoek conform het protocol verricht, maar worden in principe dezelfde maatregelen uitgevoerd als wanneer er wel een ontheffing zou zijn aangevraagd. Voorafgaande aan de sloop worden potentiële verblijfplaatsen ontoegankelijk gemaakt, door het dichtmaken van kieren (toegang tot potentieel winterverblijf; figuur 5) en het (met behulp van hoogwerker) verwijderen van beplating (potentieel zomerverblijf; figuur 4). Deze maatregelen vinden vóór de winter

respectievelijk vóór de zomer plaats. In de nieuwbouw worden voorzieningen aangebracht die geschikt zijn als habitat voor gebouwbewonende vleermuizen. De genoemde maatregelen worden overigens onder begeleiding van een ecologisch deskundige uitgevoerd.

Vleermuizen, bomen/groenstructuur

Ook een aantal bomen zijn aangemerkt als geschikt voor boombewonende vleermuizen als rosse vleermuis (nummers 7, 8, 9, 11 en 16; figuur 7). Ook hierbij zijn twee sporen denkbaar, waarbij het eerste spoor weer de voorkeur heeft.

1. Er vindt in de zomer een nader onderzoek plaats naar het gebruik van de groenstructuren als foerageergebied door vleermuizen, en naar het eventuele gebruik van de voor verblijfplaats geschikt geachte bomen (een en ander weer conform het eerder genoemde protocol). Wanneer geen vleermuizen worden aangetroffen, kunnen de bomen worden gekapt zonder verdere maatregelen. Indien blijkt dat er verblijfplaatsen zijn, moet een ontheffing worden aangevraagd en zijn compenserende maatregelen nodig, met name het ophangen van vleermuiskasten in de overblijvende bomen.
2. Voor wat betreft het tweede spoor, zie boven. De bomen worden gekapt buiten het broedseizoen, dus niet eerder dan 15 augustus en niet later dan 15 maart. Ruim vóór het zomerseizoen worden in de resterende bomen een aantal vleermuiskasten opgehangen, op aanwijzing van een ecologisch deskundige. De nieuwe beplanting (bomen en struiken) heeft een vergelijkbare omvang als in de huidige situatie, zodat er geen (netto) verlies van (potentieel) foerageergebied voor vleermuizen optreedt.

Vogels

In verband met eventuele broedende vogels zal het kappen van bomen (waarin vogels broeden) plaats moeten vinden buiten het broedseizoen. Een richtlijn voor het broedseizoen is de periode van 15 maart tot 15 juli. In de Ffw wordt echter geen datum genoemd voor het broedseizoen. Op het moment dat inheemse broedvogels bezig zijn met hun broedproces, mogen er geen verstorende werkzaamheden of activiteiten plaatsvinden, dus ongeacht de periode van het jaar. Ook vogels zonder jaar rond beschermde nesten zijn beschermd op het moment dat ze broeden. Wanneer de omgevingsvergunning voor kappen is toegekend, kunnen de bomen, indien wenselijk, gekapt worden voor het broedseizoen van 2012. Dit zou betekenen dat de bomen voor 15 maart 2012 gekapt kunnen worden, indien zich er op dat moment geen broedende vogels in bevinden.

Bomen

Voor bomen met nummers 1, 2, 7, 8, 9 en 13 (zie tabel 1 en figuur 7) dient een omgevingsvergunning voor de activiteit kappen aangevraagd te worden bij de gemeente Nuth. De overige te kappen bomen kunnen gekapt worden zonder

vergunning aan te vragen. Het verdient aanbeveling het kappen voor maart 2012 of na augustus 2012 en voor maart 2013 te laten plaatsvinden, en voor aanvang van het kappen te (laten) controleren of er inderdaad geen broedende vogels aanwezig zijn in de bomen (zie hierboven).

Overige soorten

Voor overige soorten zijn geen aanwijzingen gevonden dat het aanvragen van een ontheffing ex art. 75 Ffw nodig zal zijn.

In de Ffw is echter tevens de zorgplicht opgenomen, welke geldt voor alle soorten, ook de niet beschermde. De zorgplicht houdt in dat ‘‘menselijk handelen geen nadelige gevolgen mag hebben voor dieren. Naast de zorgplicht bevat de wet ook een aantal verbodsbepalingen die zorgen dat in het wild levende soorten zoveel mogelijk met rust worden gelaten. Het is niet toegestaan planten te plukken en dieren te doden, te vangen of te verstoren die onder de Flora- en faunawet vallen’’ (EL&I, 2011).

PUNTSGEWIJZE OPSOMMING VAN AANBEVOLEN ACTIES

- Er wordt een aanvullend ecologisch onderzoek uitgevoerd naar het voorkomen van zomerverblijven, kraamverblijven en paarverblijven van vleermuizen in de bebouwing. Tevens vindt onderzoek plaats naar het gebruik van de groenstructuur als foerageergebied voor vleermuizen en het gebruik van de bomen door boombewonende vleermuizen. Beide onderzoeken vinden plaats conform het vleermuisprotocol van GAN, NGB en VZZ en zullen circa 1 jaar in beslag nemen. Indien er verblijfplaatsen worden aangetroffen, wordt een ontheffing ex art. 75 Ffw aangevraagd en worden mitigerende en compenserende maatregelen geformuleerd. Dit is de voorkeursvariant voor wat betreft de vervolgstappen in het kader van de Ffw.
- Bij tijdsdruk wordt een alternatief spoor bewandeld. Het gebouw wordt op vleermuisvriendelijke wijze gesloopt. Voorafgaande aan de sloop worden potentiële vleermuisverblijfplaatsen ontoegankelijk gemaakt, ruim vóór aanvang van winter- dan wel zomerseizoen (voor respectievelijk winter- en zomerverblijfplaatsen). In de nieuwbouw worden voorzieningen voor verblijfplaatsen van vleermuizen aangebracht. In de resterende bomen worden vleermuiskasten opgehangen. De nieuwe oppervlakte groen (bomen en struiken) heeft een vergelijkbare omvang als de bestaande oppervlakte. Alle maatregelen vinden plaats onder begeleiding van een ecologisch deskundige.

- Er moet een vergunning worden aangevraagd voor de activiteit kappen voor de bomen met nummers 1,2,7,8,9 en 13.
- Het kappen van de bomen (na verkrijgen van de vergunning) dient plaats te vinden buiten het broedseizoen (dus bijvoorbeeld voor maart 2012).

5. Referenties

- Arcadis. 2010. *Bestemmingsplan Op den Toren*. Rapportnummer: B01032/ZC0/0D5/700206
- Dienst Landelijk Gebied, Ministerie van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie. 2011. *Instandhoudingsdoelen, Geleenbeekdal*. <http://natura2000beheerplannen.nl/pages/geleenbeekdal-instandhoudingsdoelen.aspx>. Website geraadpleegd op 19 oktober 2011.
- EL&I. 2011. <http://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/natuur/vraag-en-antwoord/wat-is-de-flora-en-faunawet.html>. Website geraadpleegd op 19 oktober 2011.
- Provincie Limburg. 2010. <http://broedvogels.limburg.nl/site/planten/start.htm>. Website geraadpleegd op 14 oktober 2011.
- Waarneming.nl. 2011. <http://waarneming.nl/index.php>. Website geraadpleegd op 13 oktober 2011.